

Vrhovni sud Republike Hrvatske

Zakon o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 53/91, 9/92, 77/92)

Članak 24. st. 1. i članak 6.

Zakon o parničnom postupku (Narodne novine, broj 53/91, 91/92, 112/99)

Članak 113. st. 7.

KADA JE ODVJETNIK KAO PUNOMOĆNIK PRAVILNO NASLOVIO TUŽBU NA UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, A ISTU PREDAO OPĆINSKOM SUDU KAO STVARNO NENADLEŽNOM SUDU, TADA SE TAKVO POSTUPANJE MOŽE PRIPISATI OČITOJ POGREŠCI PODNOSITELJA, PA SE TEMELJEM ČL. 113. ST. 7. ZPP, PODNESAK TUŽITELJICE - TUŽBA SMATRA DA JE PODNESENA U ROKU - DAKLE PRAVOVREMENA.

(Rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske, broj: Uzz-1/00-2VSRH od 9. lipnja 2000.)

Činjenično stanje

U ovoj je pravnoj stvari Upravni sud Republike Hrvatske rješenjem od 28. listopada 1999. odbacio tužbu tužiteljice K. C. kao nepravovremenu uz obrazloženje da je osporeno rješenje dostavljeno punomoćniku tužiteljice B.H. odvjetnici u Z. 15. travnja 1997. da je

tužba protiv osporenog rješenja podnijeta Općinskom sudu u Z. gdje je zaprimljena 28. travnja 1997. (prema prijemnom štambilju Općinskog suda u Z.) i da je Općinski sud dostavio tužbu na odlučivanje Upravnom sudu Republike Hrvatske 14. kolovoza 1998. Upravni sud Republike Hrvatske smatra da nema mjesta primjeni čl. 113. st. 7. Zakona o parničnom postupku - dalje: ZPP), jer da tužiteljicu zastupa kao punomoćnik odvjetnik, pa se dostavljanje tužbe Općinskom sudu u Z. kao nenadležnom sudu ne može pripisati neznanju ili očitoj pogrešci tužiteljice.

Protiv navedenog rješenja Upravnog suda državni odvjetnik Republike Hrvatske podignuo je zahtjev za zaštitu zakonitosti 8. ožujka 2000. zbog povrede zakona. Državni odvjetnik smatra da je u ovoj pravnoj stvari došlo do očite pogreške prilikom predaje tužbe Općinskom sudu jer je tužba pravilno naslovljena Upravnom sudu, jer se iz sadržaja tužbe vidi da je to tužba iz čl. 24. Zakona o upravnim sporovima i podnesena je u zakonom propisanom roku, pa cijeni da se primjenom čl. 113. st. 7. ima smatrati pravovremenom. Kako je Upravni sud pobijanim rješenjem odbacio tužbu tužiteljice kao nepravovremenu, to je po tvrdnji državnog odvjetnika povrijeđen zakon na štetu tužiteljice, pa predlaže da sud prihvati zahtjev, pobijano rješenje ukine i predmet vrati Upravnom sudu na ponovni postupak.

Rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske zahtjev je uvažen, ukinuto je rješenje Upravnog suda i predmet je vraćen na ponovno odlučivanje.

Iz obrazloženja :

Člankom 24. st. 1. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, br. 53/91, 9/92, 77/92 - dalje: ZUS) propisano je da se tužba podnosi u roku od 30 dana od dana dostave osporenog upravnog akta stranci koja tužbu podnosi. U ovoj pravnoj stvari osporeni je upravni akt, koji se pobija tužbom dostavljen punomoćniku tužiteljice 15. travnja 1997., s time da je punomoćnik tužiteljice pravilno naslovljenu

tužbu na Upravni sud Republike Hrvatske predao u roku iz čl. 24. st. 1. ZUS stvarno nenadležnom Općinskom sudu u Zagrebu dana 28. travnja 1997. (o čemu svjedoči prijamna štambilja toga suda).

U takvoj činjeničnoj situaciji državni odvjetnik Republike Hrvatske pravilno smatra da nije bilo mjesta odbacivanju tužbe od strane Upravnog suda, iako je Općinski sud dostavio tužbu Upravnom sudu 14. kolovoza 1998. - dakle nakon što je protekao rok iz čl. 24. st. 1. Zakona o upravnim sporovima. Ovo iz razloga što se u ovoj pravnoj stvari temeljem čl. 60. ZUS na odgovarajući način primjenjuje odredba ZPP-a. To znači da se primjenjuje čl. 113. st. 7. ZPP koji glasi: "Ako je podnesak koji je vezan za rok predan ili upućen nenadležnom sudu prije proteka roka, a stigne nadležnom sudu nakon proteka roka, smatrat će se da je na vrijeme podnesen ako se njegovo podnošenje nenadležnom sudu može pripisati neznanju ili očitoj pogrešci podnositelja." Tužbu na koju je stavljen štambilj suda s naznakom dana kada je podnesak zaprimljen treba, sve dok se ne dokaže protivno, smatrati da je zaprimljen toga dana, neovisno o činjenici što uz otisak štambilja suda nema potpisa ovlaštene osobe (tako i Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci Rev-1814/98 od 14. listopada 1998.). Iz prijamnog štambilja proizlazi da je tužba podnesena nenadležnom sudu u zakonom propisanom roku, a da je stvarno nenadležni sud dostavio tužbu stvarno nadležnom sudu nakon isteka roka za podnošenje tužbe. Međutim, kada je odvjetnik kao punomoćnik pravilno naslovio tužbu na Upravni sud Republike Hrvatske (kao stvarno nadležni sud), a isto predao na Općinski sud kao stvarno nenadležni sud, tada se takvo postupanje, po ocjeni ovoga suda, može pripisati očitoj pogrešci podnositelja, pa se temeljem čl. 113. st. 7. ZPP podnesak tužiteljice - tužba smatra da je podnesena u roku - dakle pravovremena.

Zakon o osobnom imenu (Narodne novine, broj 69/92)

Članak 6. st. 1. i 2. i članak 9

Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 53/91, 103/96)

Članak 263. st. 2.

ČINJENICE IZ KOJIH PROIZLAZI DA JE TUŽITELJICA S OSOBOM KOJU JE SMATRLA SVOJOM BAKOM OSTVARILA EMOTIVNU POVEZANOST TIJEKOM TUŽITELJIČINA ODGOJA, PA SVE DO SMRTI "BAKE" PREDSTAVLJA I PO OCJENI OVOGA SUDA OPRAVDAN RAZLOG DA SE TUŽITELJICI DOZVOLI PROMJENA OSOBNOG IMENA NA NAČIN DA SVOM OSOBNOM IMENU DODA OSOBNO IME "BAKE".

ZA PROMJENU OSOBNOG IMENA NIJE POTREBNO DA OSOBA ČIJE SE OSOBNO IME PREDLAŽE ZA PROMJENU OSOBNOG IMENA KAO NOVO OSOBNO IME PODNOSITELJA ZAHTJEVA BUDE KRVNI SRODNIK PODNOSITELJA ZAHTJEVA.

(Presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske, broj Uzz-1/1996-2 VS RH od 9. lipnja 2000.)

Činjenično stanje

Rješenjem Županije zagrebačke, Ureda za opću upravu, Ispostave u P. od 24. siječnja 1995. odobrena je promjena prezimena Lj. M. u novo prezime M.- H. (navode se samo inicijali prezimena radi zaštite privatnosti). Rješenjem Ministarstva uprave Republike Hrvatske od 6. travnja 1995. po pravu nadzora ukinuto je navedeno prvostupanj-sko rješenje.

Presudom Upravnog suda Republike Hrvatske od 12. listopada 1995., uvažena je tužba tužiteljice i poništeno rješenje tuženika. U obrazloženju pobijane presude Upravni je sud ocijenio da nije bilo očite povrede materijalnog zakona u postupanju prvostupanj-skog

tijela i da zato nije bilo ni pravne osnove za ukidanje konačnog rješenja u smislu čl. 263. st. 2. Zakona o općem upravnom postupku.

Protiv ove presude državni odvjetnik Republike Hrvatske je podigao zahtjev za zaštitu zakonitosti 20. veljače 1996. zbog pogrešne primjene materijalnog prava navodeći da kraj neprijeporne činjenice da je tužiteljica izvanbračno dijete i da očinstvo osobe koju ona smatra ocem nije dokazano ostaje nedokazanim i temeljna činjenica da je majka navodno njezinog oca njena baka. Kada svojstvo bake nije dokazano, državni odvjetnik smatra da se ne može govoriti o opravdanosti tužiteljčinog zahtjeva za promjenu osobnog imena jer za promjenu osobnog imena nije dostatan samo motiv, već i istinitost činjenica kojima se zahtjev obrazlaže. Državni odvjetnik je predložio da sud zahtjev prihvati, pobijanu presudu ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno odlučivanje.

Presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 9. lipnja 2000. zahtjev za zaštitu zakonitosti je odbijen.

Iz obrazloženja:

Pravo svake osobe na promjenu osobnog imena propisano je čl. 6. st. 1. Zakona o osobnom imenu, Narodne novine, br. 69/92 - dalje: ZOI). Člankom 6. st. 2. ZOI propisano je da prijedlog novog osobnog imena mora ukazivati na opravdanost zahtjeva, s time da je u čl. 8. propisano da će se promjena odobriti u slučaju utvrđene opravdanosti zahtjeva uz ocjenu organa da se novo osobno ime ne protivi društvenim pravilima i običajima sredine u kojoj osoba živi. Državni odvjetnik u zahtjevu i ne tvrdi da bi postojala koja od zapreka za promjenu osobnog imena koja je propisana u čl. 9. ZOI.

Tužiteljica je tijekom postupka isticala da je izvanbračno dijete svojih roditelja, da joj je otac poginuo prije njezina rođenja, a da majka nije tražila utvrđivanje očinstva. Tužiteljica je tvrdila da su je, iako nije utvrđeno očinstvo, roditelji osobe koje je smatrala ocem okružili ljubavlju koju joj je baka pružala sve do svoje smrti. Zbog navedenih razloga želja joj je da promijeni osobno ime tako da svojem osob-

nom imenu doda još i osobno ime osobe koju je smatrala svojom bakom.

Upravo navedene činjenice iz kojih proizlazi da je tužiteljica s osobom koju je smatrala svojom bakom ostvarila emotivnu povezanost tijekom tužiteljčina odgoja, pa sve do smrti "bake", predstavlja i po ocjeni ovoga suda opravdan razlog da se tužiteljici dozvoli promjena osobnog imena na način da svom osobnom imenu doda osobno ime "bake". Dakle, za promjenu osobnog imena nije potrebno da osoba čije se osobno ime predlaže za promjenu osobnog imena kao novo osobno ime podnositelja zahtjeva bude krvni srodnik podnositelja zahtjeva. Zbog navedenih razloga po ocjeni ovog suda postoji opravdan razlog za promjenu osobnog imena, a kako nisu utvrđene okolnosti zbog kojih bi promjena osobnog imena bila zabranjena, to je pravilno primijenjeno materijalno pravo kad je zahtjev tužiteljice uvažen i poništeno pobijano rješenje jer nisu ostvarene pretpostavke iz čl. 263. Zakona o općem upravnom postupku za poništavanje rješenja o pravu nadzora.

Pripremio: mr. sc. Zoran Medvedović*